

Wojciech - inżynier - wieźnia - "Zaginiony" - szlachetny

W. S. S. S.

- 1/ **Dane osobiste: /imię, nazwisko, stopień, wiek, zawód i stan cywilny/** K r u k Władysław, strzelec, ur. 14.X.1901, żonaty, z zawodu stolarz-ciesla
- 2/ **Data i okoliczności aresztowania:** Zostałem aresztowany 9.6.40 w swojej wsi Opalinie, pow. Luboml pod zarzutem uprawiania działalności politycznej p-ko sowietom, jako konfident policji polskiej.
- 3/ **Nazwa obozu /wieźnienia - miejsca przymusowych robót/:** Początkowo, po aresztowaniu wieziony w m. Huszcza, pow. Luboml, następnie kolejno w Lubomlu, i Kowlu, Holownie. Dnia 13.3.41 zostałem przewieziony do Kijowa, gdzie przebywałem przez 2 miesiące, następnie w Charkowie i Starobelsku, oraz Krasnojarsku, Dudince, a wreszcie przewieziono mnie do obozu bractw w Norylsku. Tam ogłoszono mi wyrok skazujący na 5 lat ciężkich robót.
- 4/ **Opis obozu, wieźnienia i t.p./teren, budynki, warunki mieszkaniowe, higiena/:** Pomieszczenie w Norylsku w barakach, początkowo bez dachu, bez podlog, bez przycz. spanie na mchu, ogólny brud, zmiana bielizby i kapiel raz na 2 tygodnie, przyczem bielizna wymieniano na co raz gorsza.
- 5/ **Skład jeńców, wieźniów, szlachetnych /narodowość, kategoria przestępstwa, poziom umysłowy i moralny, wzajemne stosunki etc./** W wieźnieniu przeważnie sami wieźniowie polityczni i po glownie Polacy, roznych zawodow, zarowno cywilni jak i wojskowi i to oficerowie i szeregowi. W obozie pomieszczono ok. 2600 ludzi, w tem kilkasiet ukraincow z Rusi Zakarpackiej wrogo nastawionych do Polakow. Wzajemny stosunek Polakow do siebie oparty na serdecznosci i kolezenstwie.
- 6/ **Zycie w obozie, wieźnieniu itp./przebieg przecietnego dnia, warunki pracy, narazy, wynagrodzenie, wyzywienie, ubranie, zycie kolezenskie i kulturalne etc/** Pobudka w obozie o godz. 4, sniadanie zlozone z herbaty bez cukru, kawalka chleba /600 gr./, o godz. 6 wymarsz do pracy przy robotach ziemnych i w cementowni. Wynagrodzenia nikomu nie wyplacono. Powrot do obozu o godz. 18. poczem kolacja zlozona z zupy i herbaty, czasem sledz. Na obiad dawano z poczatku okolo 250 gr. kaszy. Po uplywie 3 tygodni wyzywienie skladalo sie tylko z 2 posilkow dziennie: sniadania i kolacji. Dokupic nie moglem niczego, gdzy pieniadze, ktore mialem ze soba, musialem zdeponowac w pierwszym wieźnieniu, jak rowniez 2 zegarki i rozne drobiazgi i wszystkie to przypadlo.
- 7/ **Stosunki władz N. K. W. D. do Polakow /sposob badania, tortury, kary, propaganda komunistyczna, informacja o Polsce etc./** Stosunek wladz NKWD do Polakow wrogi. Przy sledztwie bito mnie kilkakrotnie po twarzy i celem wymuszenia zeznan kazano mi dwukrotnie stac w pelnym ubraniu przy rozpalonym piecu, a poniewaz bylo to w ciagu goracego lata, wiec dwukrotnie zemdlalem. W wieźnieniu sledzieli ze mna komunisty polscy, ktorzy uprawiali silna propagande komunistyczna na rzecz sowietow wrode wieźniow, przyczem starali sie wmowic w nas, ze Polski juz nigdy nie bedzie.

8/ Pomoc lekarska, szpitale, śmiertelność /wymienie nazwiska zmarłych/
 Pomoc lekarska znikoma. Lekarzem więziennym był jeden z więźniów-Polaków jednak nie miał żadnych lekarstw. Poza tym przychodziła przygodnie do więzienia sanitariuszka sowiecka, która jednak prócz aspiryny nie posiadała innych środków leczniczych. Osobiście nie widziałem, aby ktoś umarł w obozie. Jednak chorych zabierali do osobnych cel i nie miałem z nimi kontaktu. Mówiono, że 3 umarło z głodu i wycieńczenia, jednak nazwisk ich nie słyszałem.

9/ Czy i jaka była łączność z Krajem i rodziną?
 Nie posiadałem żadnej łączności z Krajem i rodziną.

10/ Kiedy został zwolniony i w jaki sposób dostał się do Arwii?
 Zostałem zwolniony po amnestji 6.9.41 r. Wyplacono mi wtedy 495 rubli na podróż, zaopatrzone w dokumenty i zawieziono mnie do Uzbekistanu, gdzie wraz z innymi zostałem rozmieszczony po kolchozach i zatrudniony w pracy w polu. Tam przebywałem do lutego 1942 r., poczem stawiałem do komisji woj-
 skowej polsko-sowieckiej i z końcem lutego 1942 wyjechałem transportem do Persji, dokąd przybyłem 28.3.42 r.

M.p., dnia 20 lutego 1945 r.

Henryk Władystan